

Igualment importants són les variacions introduïdes en l'àrea d'Obres Públiques, Urbanisme i Transport, on el capítol d'inversions esdevé el protagonista. El departament de Rafael Blasco té pressupostats 24.611 milions per al pròxim exercici, un 75% (18.535) dels quals són per a inversió, xifra que significa un increment del 10% respecte a 1988. D'acord amb el PEV II, les obres hidràuliques (amb 4.000 milions) i les carreteres (amb 8.000) són destinataris de les principals partides. A l'horitzó del 90 queda un increment del 50% en inversions amb destinacions similars.

Una prova més de l'escassa autonomia econòmica de la Generalitat valenciana queda demostrada en les despeses

de finançament dels tretze organismes autònoms i ens públics dependents de la Generalitat. Entre els tretze pressuposten un total de 180.656 milions de pessetes, un 39% del total de les despeses. Això no obstant, aquests organismes, peces fonamentals a l'hora de dissenyar les línies d'actuació pròpiament autonòmiques, depenen en un 98% de les transferències i tan sols tenen un 1,7% de finançament propi mentre les inversions, d'11.993 milions, assenyalen un índex del 6,6%, del qual el 4,4% té per destinació el Servei Valencià de Salut. El marge d'actuació queda minimitzat, i delata la feblesa econòmica de l'autonomia valenciana, més dedicada a gestionar que a obrir nous camps d'actuació. □

ALEXANDRE FORCADES, CONSELLER D'ECONOMIA I HISENDA DE BALEARS

«El sistema de finançament autonòmic és injust»

L'elaboració dels pressupostos de la Comunitat Autònoma de Balears ha estat, de nou, notícia amb la seua discussió al Parlament de les Illes. Alexandre Forcades, conseller d'Economia, es pronuncia sobre la necessitat d'augmentar la importància del sector agrari i critica la falta d'autogovern econòmic imposada pel govern central.

Miquel Payeras

Sr. Forcades, ¿quina és la filosofia inspiradora d'aquests pressupostos?

—Tenen una part, diguem-ne, de filosofia i una altra de tècnica. La part de política econòmica pretén fer una anàlisi bastant completa de l'economia de Balears, que té un problema que tots sabem, que és el desequilibri entre sectors. Tenim un sector, el terciari, que va molt bé, que és molt potent, en fase madura, i que s'està preparant per a no entrar en una hipermaduresa, cercant una oferta complementària que permeti mantenir la bona marxa del sector. D'altra banda, aquest sector, que és el motor de la nostra economia, s'ha de complementar amb l'agricultura. I això per diverses raons: primer perquè, per a ser econòmicament inde-

«Per tenir autogovern hem de tenir autosuficiència financera».

pendents, necessitem un equilibri entre sectors. Hem d'aconseguir que l'agricultura i la indústria es millorin, perquè el desequilibri és dolent econòmicament. I també és dolent democràticament, perquè així com es parla de la igualtat d'oportunitats, també hem de donar l'oportunitat per si algú vol agafar el camí de l'agricultura. Aquesta política econòmica es basa en el manteniment del creixement, i davant això hem plantejat aquests pressupostos.

Tècnicament, nosaltres hem volgut

respondre a la crida de tot el Regne d'Espanya —tot i tenir grans diferències amb el govern central— en el sentit d'intentar unificar pressupostos per a no donar l'espectacle davant Brussel·les, que quan s'integren els pressupostos no hi ha qui s'aclari. Aleshores, respectant la nostra identitat, hem explicat els pressupostos per programes, diguem que *penjats* del que diu la LOFCA. I tot agrupat perquè cada Conselleria presenta uns programes i uns objectius dels quals es responsabilitzen, i unes activitats que ens permeten seguir els pressupostos.

—El que està dient ¿suposa primar molt la Conselleria d'Agricultura?

—En aquests moments, efectivament, la Conselleria d'Agricultura surt primada per diverses raons. No només per la que ja he dit, sinó perquè actualment nosaltres dins d'Espanya no comptem, som molt petits, no tenim prou diputats per a un moment determinat poder formar part d'un acord del qual poguem traure una rendibilitat. I si nosaltres no aconseguim els fons europeus que ara ens són negats,

no hi haurà manera de poder situar-nos en les mateixes circumstàncies que la resta de l'estat. No tenim federalisme fiscal —a mi em bastaria que una part de l'IRPF que recaptem vingués aquí— i havent-hi una bona situació econòmica, la fiscalitat se l'emporta el govern central. Si no hi ha fons europeus no hi ha manera d'actuar. I hem plantejat els pressupostos d'Agricultura per aconseguir una recuperació i al mateix temps, per si arriben els fons, complir els requisits mínims per a poder participar-hi. Aleshores, per aquests mo-

Els pressupostos raquítics de les Illes Balears

El projecte de pressupostos per a 1989 a la Comunitat Autònoma de Balears, superen escassament els 20.000 milions de pessetes, una xifra considerada «raquítica» per tots els observadors; apreciació de la qual participa el mateix conseller d'Economia i Hisenda, el senyor Forcades. El cert, però, és que manifesten un augment comparatiu amb l'any anterior bastant important.

Pel que fa a les Conselleries més primades, destaca clarament la d'Agricultura i Pesca, que s'ha convertit en la *favorita*, superant els dos mil milions de pessetes.

Per damunt només apareixen els *monstres* que són les Obres Públiques i la Sanitat que, amb un pressupost estimat en poc més dels sis mil milions la primera i quasi quatre mil milions la segona, es *mengen* una gran part del total del pressupost per a la comunitat, sent bàsicament destinats aquests recursos al manteniment de tota la infraestructura existent.

Destaca el baix pressupost destinat a la Conselleria de Transports i Treball que, juntament amb la de funció pública, són les dues menys dotades, la primera amb un 0,81% del total, uns 163 milions de pessetes, i la segona amb un 0,83%, que suposa uns 167 milions.

Desglossant per partides, i de més a menys volum de

pressupost, el 29,75% es dedica a Obres Públiques; un 19,26% va a Sanitat; un 10,22% a Agricultura i Pesca; un 8,5% a Educació i Cultura; un 5,77% a Comerç i Indústria; un 4,84% a Presidència; un 4,66% a Turisme —una xifra baixa si tenim en compte la importància del sector dins l'economia de les Illes i les competències que es tenen—; un 4,09% a Deute Públic; un 3,49% a Economia i Hisenda; un 2,54% a la Conselleria Adjunta a la Presidència; un 1,54% als ens territorials; un 1,45% als serveis comuns, i les ja comentades anteriorment, Funció Pública i Transports, que són les menys dotades. Al marge del que són les conselleries, apareix una partida de 2,19%, un 440 milions, dedicats al Parlament. En conjunt, un projecte de Pressupostos per a l'any pròxim que té un import total de 20.273 milions de pessetes.

Si s'observa la diferència existent entre aquesta xifra i la de l'any anterior, es pot veure com l'increment és molt considerable, situant-se en un augment del 23%, que suposa uns 3.790 mil milions.

Així i tot, ens trobem amb uns pressupostos insuficients que el mateix conseller pensa que haurien d'arribar, almenys, als 30.000 mil milions per començar a ser mínimament satisfactoris. □

tius, la inversió que feim, una de les més altes de totes les comunitats, està molt enfocada a entitats com cooperatives, associacions de productes agrícoles..., que són les que el Mercat Comú exigeix per aconseguir aquestes ajudes.

—*¿Invertir tant en Agricultura no és invertir en una espècie de pou sense fons? Ho dic perquè sembla que cada vegada més el camp s'està despoblant i Balears es converteix en una societat pràcticament terciaritzada, on l'agricultura compta ben poc.*

—A vegades sembla que per a algunes persones Balears s'hauria de convertir en una zona residencial d'Europa, i això no seria bo. Per damunt la política i l'economia hi ha el poble. I creim que aniria contra els interessos de les Illes mantenir aquest desequilibri. D'altra banda, i des del punt de vista estrictament econòmic, seria un fracàs aquest desequilibri per moltes raons, sociològiques, de territori, etc. I per l'altre costat, nosaltres pensem que hi ha unes possibilitats d'autoabastament: que només l'home del camp s'organitzi, tingui informació, es creï un bon mercat, es normalitzin els productes i l'empresari turístic tingui l'oportunitat de comprar el que vol aquí, això pot potenciar molt l'agricultura, sempre dins d'uns termes relatius.

—*Aquests pressupostos que presenten per a l'any 1989 són qualificats quasi bé per tothom de raquítics. ¿Comparteix vostè aquesta opinió?*

—Són insuficients. Tenim els pres-

La potenciació de l'agricultura, clau per a l'equilibri econòmic a les Illes Balears.

supostos més baixos de l'estat, llevat de la Rioja. En aquests moments, per territori o per càpita, per lògica haurien de ser uns pressupostos que s'aproximessin a uns 30 mil milions. En conseqüència, són baixos.

—*¿El sistema de finançament de les Autonomies que actualment està en funcionament com és valorat per vostè?*

—El valore com injust. Pense que no s'ha aplicat bé la Constitució. Aquesta estableix un sistema de finançament que pas a pas s'ha anat vulnerant. I per això hem recorregut el sistema de finançament. Moltes altres autonomies

pensen com nosaltres. El govern central s'ha quedat amb part dels recursos que manejava quan ell exercia les competències. I d'altra banda, hi ha tota una filosofia que va contra l'autogovern. Per a tenir autogovern hem de tenir suficiència financera, i se'ns ha negat. I per un altre cantó es fan *parts i quart*, perquè en aquests moments, i a mi em sembla molt bé, hi ha el sistema basc o navarrès, però a mi m'haurien de donar l'oportunitat de triar, també. Crec, en conjunt, que s'ha d'anar cap a un federalisme fiscal, hem de ser responsables de gastar el que recaptem. □